

neplnil z omylu, že je to povinen, poněvadž musil předpokládati, že tato rozvazovací podmínka může nastati. Bylo jeho věcí, by si při tom vymínil vrácení placené částky. Nemůže proto opíratí nárok o ustanovení § 1431 obč. zák. Důvodem, by žalovaný podržel odměnu, bylo jen uskutečnění kupní smlouvy. Když tato se uskutečnila, je bez významu, že byla později zrušena a že tak byl zmařen hospodářský její účel a výsledek. Není proto odůvodněn nárok žalobcův ani podle § 1435 obč. zák., který má za předpoklad, že důvod odpadl. Podkladem rozhodnutí čis. 8883 sb. n. s. bylo, že zprostředkovaná smlouva byla podle § 7 záb. zák. v doslovu novely z 11. března 1921 čis. 108 sb. z. a n. neplatná, a byla učiněna pod výminkou odkládací, kdežto v souzeném případě podle již dříve uvedeného názoru nejvyššího soudu byla kupní smlouva, učiněná ještě za platnosti § 7, v původním doslovu zákona ze 16. dubna 1919 čis. 215 sb. z. a n., platná, avšak uzavřena pod rozvazovací podmínkou. Také v rozhodnutí čis. 9837 sb. n. s. šlo o kupní smlouvu učiněnou již za platnosti zákona z 11. března 1921 čis. 108 sb. z. a n. Nemůže proto z těchto rozhodnutí dovolatel pro sebe nic vyvozovati. Pokud z vývodů dovolatelových dalo by se usuzovati, že má za to, že první soud správně uznal podle § 1435 obč. zák. na vrácení částky dané jako odškodnění, jest jen poukázati k tomu, že napadený rozsudek uvádí, že žalobce sám tvrdí, že příslušné prohlášení bylo vydáno jen na oko a že znamená darování částky 120.000 Kč, pročež žalobu neopírá o toto prohlášení. Dovolatel tento údaj ani nenapadá, nýbrž nyní trvá na tom, že částka byla dána jako provise. Ostatně odvolací soud uznal, že žalobce nemohl by žádati vrácení dané částky z důvodu § 1174 obč. zák. Správnost tohoto názoru nemůže dovolatel zvrátiti poukazem na skutečnost, že prodávatelka a její generální zástupce věděli o ujednání mezi stranami o výplatě 120.000 Kč jako odškodného, neboť přezírá, že odvolací soud spatřoval nedovolenost jeho jednání v tom, že dal onu částku žalovanému a ostatním úředníkům prodavatelčiným za tím účelem, by své službodárkyni zamlčeli, že velká část prodaných pozemků byla již oseta. Je proto tvrzená vědomost o výplatě bez významu. Nebylo třeba, by žalovaný, jak dovolatel míní, činil v tom směru námitku, ježto bylo věcí soudu posouditi po právní stránce skutečnosti stranami v té příčině přednesené.

Čís. 13855.

Chovatel zvířete (velkého psa) jest povinen učiniti taková opatření, která lze rozumně žádati se zřetelem na potřeby denního života a ruchu v tom kterém místě. Potřebná míra opatření musí býti posuzována objektivně a jest žádati na chovateli zvířete takový stupeň opatrnosti, jaký lze žádati na člověku obvyčejných schopností.

Jest na chovateli velkého řeznického psa, by se na silnici postaral o to, aby pes byl stále pod jeho dozorem a vlivem, by ho v případě potřeby mohl kdykoliv přivolati a zabrániti takto případným škodám.

(Rozh. ze dne 18. října 1934, Rv II 879/32.)

Žalovaný šel se svým velkým řeznickým psem po silnici, při čemž se pes dostal před auto žalobcovo, žalobce strhl auto, jež vjelo do příkopu

a poškodilo se. Žalobu o náhradu škody proti chovateli psa o b a nižší soudy zamítly.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) jde o ručení za škodu způsobenou zvířetem podle § 1320 obč. zák. Odvolací soud souhlasil s právním posouzením věci soudem první stolice, že žalovaný neměl v souzeném případě příčinu, by učinil nějaká bezpečnostní opatření, vzav s sebou řeznického psa na silnici, a uznal z toho důvodu právem, že žalovaného nestihá ručební povinnost podle § 1320 obč. zák. Vycházel při tom ze zjištěného skutkového stavu, »že se velký řeznický pes žalovaného, který šel volně se žalovaným po silnici, dostal v prostřed silnice před auto«. Odvolací soud tedy patrně vychází z názoru, že škodu způsobenou psem pobíhajícím po silnici lze zpravidla považovati za nahodilou, za niž nikdo neodpovídá. Tento názor není správný. § 1320 obč. zák. nerozeznává sice zvířata podle jich povahy (rozh. sb. n. s. čís. 7632), však chovatel každého zvířete zodpovídá podle tohoto předpisu za škodu zvířetem způsobenou, pokud neprokáže, že učinil opatření, nebo vykonal dozor potřebný k odvrácení škody, bez ohledu na to, zda škoda vznikla útokem, či snad jen jinakým chováním se zvířete. Je tedy chovatel zvířete (viz materiálie k III. dílčí novele k obč. zák., str. 395) povinen učiniti taková opatření, která lze rozumně očekávati se zřetelem na potřeby denního života a ruchu v tom kterém místě. Potřebná míra opatření musí býti posuzována objektivně a jest žádati na chovateli zvířete takový stupeň opatrnosti, jaký lze žádati na člověku obyčejných schopností (§ 1297 obč. zák.). S tohoto právního hlediska měl si v souzeném případě žalovaný jako chovatel psa uvědomiti, že velký řeznický pes, byť i nebyl zlé povahy, může, nehledě k případnému útoku, i jinak lidi poškoditi, a měl se tedy, i když snad nebyl povinen ho voditi na provaze, přece o to postarati, by pes byl stále pod jeho dozorem a vlivem, aby v případě potřeby mohl ho kdykoliv přivolati a zabrániti takto případným škodám. Že se žalovaný tak nezachoval, plyne z toho, že se pes mohl dostat před auto žalobcovo. Žalovaný proto odpovídá za následky opomenutí této mu podle § 1320 obč. zák. uložené péče, které musí dbáti majitel každého i snad úplně krotkého a dobře vycvičeného psa, bere-li ho za dnešního čilého provozu motorových vozidel s sebou na silnici. Žalovaný nepočítal s tím, že pes, jako každé zvíře, je v rozmarech svých nevypočítatelný, o psa se vůbec nestaral, ač hluk auta slyšel nebo slyšeti musil, a v tom právě, že neučinil žádné opatření, by nebezpečnému chování zvířete mohl včas a bezpečně zabrániti, jest jeho zavinění. Než ani žalobce nelze zprostiti zodpovědnosti za nehodu. Ani žalobce si nepočínal tak, jak bylo jeho povinností. Jako řidič automobilu měl svému okolí věnovati zvláštní pozornost a vůbec se zachovati ve smyslu § 45 min. nařízení čís. 81/1910 ř. z. Není ovšem zjištěno, zda a na jakou vzdálenost spatřil psa. Než na tom nesejde, neboť nebezpečnou situaci, že se náhle ocitl před volbou buď psa přejeti, anebo se náhle vyhnouti a vši silou brzditi, zavinil žalobce tím, že buď psa včas ne-

viděl, tedy povinnou pozornost nevynaložil, anebo že, ač psa viděl, přes to včas dostatečná opatření (zmírnění rychlosti atd.) neučinil. Za tohoto stavu věci, aby podíly na škodě nelze určit a škodu zavinil zároveň i poškozený, nesou škodu podle § 1304 obč. zák. poškozený a škůdce rovným dílem a bylo proto uznati, že nárok žalobní je z polovice po právu. Poněvadž se nižší soudy důsledkem svého odchýlného právního stanoviska neobíraly výši žalobního nároku, bylo věc vrátiti soudu prvé stolice (§§ 513, 496 čís. 3 c. ř. s.), aby byla projednána a o ní rozhodnuto v tomto směru.

Čís. 13856.

O nároku na přiznání výhod podle zákona ze dne 7. dubna 1920, čís. 230 sb. z. a n. rozhoduje ministerstvo železnic jako úřad správní s konečnou platností. Na uplatnění nároku před soudem se vztahují předpisy zákona ze dne 15. října 1925, čís. 217 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 18. října 1934, Rv II 91/34.)

Žalobce, železniční zaměstnanec, domáhal se na československém státu (železniční správě), by uznáno bylo právem, že žalobci přísluší výhody čl. III. § 8 a čl. VI. § 14 odst. (3) zákona ze dne 7. dubna 1920, čís. 230 sb. z. a n., totiž, že se mu včítá pro postup do vyšších požitků vojenská služba v § 14 cit. zák. vytčená, a že se mu připočítává za každé dva měsíce nezapočítatelné válečné služby vojenské v letech 1915 až 1919 vždy další jeden měsíc pro postup do vyšších požitků až do úhrnné výměry 18 měsíců a že strana žalovaná je povinna, upravit služební požitky žalobcovy se zpětnou platností ode dne 17. dubna 1920, dne nabytí účinnosti zákona ze dne 7. dubna 1920, čís. 230 sb. z. a n., a zaplatiti mu požitky zadržené do dne podání žaloby 11.114 Kč s 5% úroky ode dne podání žaloby do 14 dnů a platiti mu ode dne podání žaloby zvýšené požitky do právní moci rozsudku dospělé s 5% úroky ode dne splatnosti jednotl. částek do 14 dnů a budoucně dospívající vždy v den splatnosti. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Předeslati jest, že žalobce neodvozuje žalobní nárok z nesprávné úpravy služebních příjmů na základě vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n., nýbrž z toho, že mu již před účinností tohoto vládního nařízení měla býti přiznána výhoda podle zákona čís. 230/1920 sb. z. a n. se zpětnou platností od 17. dubna 1920, kteréžto výhody se domáhal již, než vládní nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n. bylo vydáno. Nelze tu proto použití ustanovení § 70 vládn. nař. čís. 15/1927 sb. z. a n., neboť ani ministerstvo železnic nerozhodovalo podle tohoto předpisu o odvolání žalobcově proti rozhodnutí úřadu, jenž učinil opatření o jeho žádosti za úpravu služebních příjmů, nýbrž rozhodlo jen o žalobcově žádosti za přiznání výhod podle zákona ze dne 7. dubna 1920, čís. 230 sb. z. a n. Přes to není dovolací důvod podle § 503 čís. 4 c. ř. s. opodstatněn. Již